

UMOWA**między Unią Europejską, Islandią, Księstwem Liechtensteinu i Królestwem Norwegii w sprawie Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014–2021**

UNIA EUROPEJSKA,

ISLANDIA,

KSIĘSTWO LIECHTENSTEINU,

KRÓLESTWO NORWEGII,

MAJĄC NA UWADZE, że strony Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym (zwanego dalej „Porozumieniem EOG”) zgadzają się co do potrzeby zmniejszenia różnicowania gospodarczego i społecznego między ich regionami w celu wspierania stałego i zrównoważonego wzmocnienia stosunków handlowych i gospodarczych między nimi;

MAJĄC NA UWADZE, że aby przyczynić się do osiągnięcia tego celu, państwa EFTA ustanowiły Mechanizm Finansowy w ramach Europejskiego Obszaru Gospodarczego;

MAJĄC NA UWADZE, że postanowienia regulujące Mechanizm Finansowy EOG na lata 2004–2009 określono w Protokole 38a i w dodatku do Protokołu 38a do Porozumienia EOG;

MAJĄC NA UWADZE, że postanowienia regulujące Mechanizm Finansowy EOG na lata 2009–2014 określono w Protokole 38b i w dodatku do Protokołu 38b do Porozumienia EOG;

MAJĄC NA UWADZE, że potrzeba zmniejszenia różnicowania gospodarczego i społecznego w Europejskim Obszarze Gospodarczym istnieje nadal, i że należy zatem ustanowić nowy mechanizm wnoszenia wkładów finansowych przez państwa EOG-EFTA na lata 2014–2021,

POSTANOWIŁY ZAWRZEĆ NASTĘPUJĄCĄ UMOWĘ:

Artykuł 1

Tekst art. 117 Porozumienia EOG otrzymuje brzmienie:

„Postanowienia regulujące funkcjonowanie mechanizmów finansowych zawarte są w Protokole 38, Protokole 38a, dodatku do Protokołu 38a, Protokole 38b, dodatku do Protokołu 38b oraz w Protokole 38c.”.

Artykuł 2

Po Protokole 38b do Porozumienia EOG dodaje się nowy Protokół 38c. Tekst Protokołu 38c znajduje się w załączniku do niniejszej Umowy.

Artykuł 3

Niniejsza Umowa jest ratyfikowana lub zatwierdzona przez strony zgodnie z ich procedurami wewnętrznymi. Dokumenty ratyfikacyjne lub zatwierdzające zostają złożone w Sekretariacie Generalnym Rady Unii Europejskiej.

Umowa wchodzi w życie pierwszego dnia drugiego miesiąca po złożeniu ostatniego dokumentu ratyfikacyjnego lub zatwierdzającego.

Do czasu zakończenia procedur, o których mowa w ust. 1 i ust. 2, niniejszą Umowę stosuje się tymczasowo od pierwszego dnia pierwszego miesiąca następującego po złożeniu w tym celu ostatniej notyfikacji.

Artykuł 4

Niniejsza Umowa, sporządzona w jednym egzemplarzu w języku angielskim, bułgarskim, chorwackim, czeskim, duńskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, islandzkim, litewskim, łotewskim, maltańskim, niderlandzkim, niemieckim, norweskim, polskim, portugalskim, rumuńskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, węgierskim i włoskim, przy czym każda z tych wersji językowych jest na równi autentyczna, zostaje złożona w Sekretariacie Generalnym Rady Unii Europejskiej, który przekaże każdej ze stron niniejszej Umowy jej uwierzytelniony odpis.

Съставено в Брюксел на трети май две хиляди и шестнадесета година.

Hecho en Bruselas, el tres de mayo de dos mil dieciséis.

V Bruselu dne třetího května dva tisíce šestnáct.

Udfærdiget i Bruxelles den tredje maj to tusind og seksten.

Geschehen zu Brüssel am dritten Mai zweitausendsechzehn.

Kahe tuhande kuueistkümnenda aasta maikuu kolmandal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις τρεις Μαΐου δύο χιλιάδες δεκαέξι.

Done at Brussels on the third day of May in the year two thousand and sixteen.

Fait à Bruxelles, le trois mai deux mille seize.

Sastavljeno u Bruxellesu trećeg svibnja godine dvije tisuće šesnaeste.

Fatto a Bruxelles, addì tre maggio duemilasedici.

Briselē, divi tūkstoši sešpadsmitā gada trešajā maijā.

Priimta du tūkstančiai šešioliktą metų gegužės trečią dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétézer-tizenhatodik év május havának harmadik napján.

Magħmul fi Brussell, fit-tielet jum ta' Mejju fis-sena elfejn u sittax.

Gedaan te Brussel, drie mei tweeduizend zestien.

Sporządzono w Brukseli dnia trzeciego maja roku dwa tysiące szesnastego.

Feito em Bruxelas, em três de maio de dois mil e dezasseis.

Întocmit la Bruxelles la trei mai două mii șaisprezece.

V Bruseli tretieho mája dvetisícšestnásť.

V Bruslju, dne tretjega maja leta dva tisoč šestnajst.

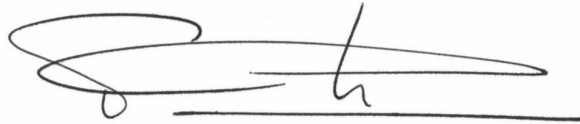
Tehty Brysselissä kolmantena päivänä toukokuuta vuonna kaksituhattakuusitoista.

Som skedde i Bryssel den tredje maj år tjugohundrasexton.

Gjört í Brussel þriðja dag maímánaðar árið tvö þúsund og sextán.

Utfærdiget i Brussel den tredje mai to tusen og seksten.

За Европейския съюз
Por la Unión Europea
Za Evropskou unii
For Den Europæiske Union
Für die Europäische Union
Euroopa Liidu nimel
Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
For the European Union
Pour l'Union européenne
Za Europejską uniję
Per l'Unione europea
Eiropas Savienības vārdā –
Europos Sąjungos vardu
Az Európai Unió részéről
Għall-Unjoni Ewropea
Voor de Europese Unie
W imieniu Unii Europejskiej
Pela União Europeia
Pentru Uniunea Europeană
Za Európsku úniu
Za Evropsko unijo
Euroopan unionin puolesta
För Europeiska unionen

Fyrir Ísland

Für das Fürstentum Liechtenstein

For Kongeriket Norge

—

ZAŁĄCZNIK

PROTOKÓŁ 38C

w sprawie Mechanizmu Finansowego EOG (2014–2021)*Artykuł 1*

1. Islandia, Liechtenstein i Norwegia (zwanymi dalej „państwami EFTA”) przyczyniają się do zmniejszania zróżnicowania gospodarczego i społecznego w Europejskim Obszarze Gospodarczym i do wzmacniania swoich stosunków z państwami będącymi beneficjentami, dokonując wkładów finansowych na rzecz obszarów priorytetowych wymienionych w art. 3.
2. Wszystkie programy i działania finansowane w ramach Mechanizmu Finansowego EOG na lata 2014–2021 opierają się na wspólnych wartościach, takich jak poszanowanie godności ludzkiej, wolność, demokracja, równość, praworządność i poszanowanie praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości.

ARTYKUŁ 2

1. Całkowita kwota wkładu finansowego przewidzianego w art. 1 wynosi 1 548,1 mln EUR i jest udostępniana na pokrycie zobowiązań w rocznych transzach wynoszących 221,16 mln EUR w okresie od dnia 1 maja 2014 r. do dnia 30 kwietnia 2021 r. włącznie.
2. Całkowita kwota obejmuje przydziały dla poszczególnych państw określone w art. 6 oraz globalny fundusz współpracy regionalnej określony w art. 7.

Artykuł 3

1. Przydziały dla poszczególnych państw są udostępniane w następujących obszarach priorytetowych:
 - a) innowacje, badania naukowe, edukacja i konkurencyjność;
 - b) włączenie społeczne, zatrudnienie młodzieży i ograniczanie ubóstwa;
 - c) środowisko naturalne, energia, zmiany klimatu i gospodarka niskoemisyjna;
 - d) kultura, społeczeństwo obywatelskie, dobre zarządzanie, podstawowe prawa i wolności;
 - e) wymiar sprawiedliwości i sprawy wewnętrzne.

Obszary objęte programami w obrębie sektorów priorytetowych wraz z określeniem celów i obszarów wsparcia określono w załączniku do niniejszego protokołu.

2. a) Zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 10 ust. 3, obszary priorytetowe wybiera się, kierunkuje i dostosowuje na podstawie różnych potrzeb w poszczególnych państwach będących beneficjentami, z uwzględnieniem ich wielkości i wysokości wkładu.
- b) 10 % całkowitej wartości przydziałów dla poszczególnych państw jest przeznaczana na potrzeby funduszu na rzecz społeczeństwa obywatelskiego i jest udostępniane zgodnie z kluczem podziału, o którym mowa w art. 6.

Artykuł 4

1. Mając na celu skupienie się na sektorach priorytetowych oraz zapewnienie skutecznego wdrożenia, zgodnie z ogólnymi celami, o których mowa w art. 1, oraz biorąc pod uwagę strategię „Europa 2020” na rzecz inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu, ze szczególnym uwzględnieniem zatrudnienia, priorytetów krajowych, zaleceń dla poszczególnych krajów oraz umów o partnerstwie zawartych z Komisją Europejską w ramach polityki spójności UE, państwa EFTA podpisują z każdym państwem będącym beneficjentem protokołu ustaleń, zgodnie z art. 10 ust. 3.

2. Konsultacje z Komisją Europejską odbywają się na poziomie strategicznym i mają miejsce podczas negocjacji protokołów ustaleń, o których mowa w art. 10 ust. 3, a ich celem jest promowanie komplementarności i synergii z polityką spójności UE, a także zbadanie możliwości stosowania instrumentów finansowych na rzecz zwiększenia oddziaływania wkładów finansowych.

Artykuł 5

1. Wkład EFTA nie przekracza, w odniesieniu do tych programów realizowanych w ramach przydziałów dla poszczególnych państw, w przypadku których państwa będące beneficjentami odpowiadają za wdrożenie, 85 % kosztów programu, chyba że państwa EFTA zdecydują inaczej.
2. Należy przestrzegać obowiązujących przepisów w zakresie pomocy państwa.
3. Odpowiedzialność państw EFTA za projekty ogranicza się do zapewniania środków zgodnie z uzgodnionym planem. Nie ponoszą one odpowiedzialności wobec osób trzecich.

Artykuł 6

Przydziały dla poszczególnych państw są udostępniane następującym państwom będącym beneficjentami: Bułgarii, Chorwacji, Cypru, Republice Czeskiej, Estonii, Grecji, Węgrom, Łotwie, Litwie, Malcie, Polsce, Portugalii, Rumunii, Słowacji i Słowenii, zgodnie z następującym podziałem:

Państwo będące beneficjentem	Środki finansowe (mln EUR)
Bułgaria	115,0
Chorwacja	56,8
Cypr	6,4
Republika Czeska	95,5
Estonia	32,3
Grecja	116,7
Węgry	108,9
Łotwa	50,2
Litwa	56,2
Malta	4,4
Polska	397,8
Portugalia	102,7
Rumunia	275,2
Słowacja	54,9
Słowenia	19,9

Artykuł 7

1. Udostępnia się globalny fundusz współpracy regionalnej na kwotę 55,25 mln EUR. Przyczynia się on do osiągnięcia celów Mechanizmu Finansowego EOG, jak stanowi art. 1.
2. 70 % środków funduszu udostępnia się na promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia młodych ludzi, ze szczególnym naciskiem na następujące obszary:
 - a) programy wspierające mobilność na rzecz zatrudnienia i szkolenia młodych ludzi, ze szczególnym uwzględnieniem osób, które nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą;
 - b) programy kształcenia dwutorowego, przygotowanie zawodowe, włączenie młodzieży;
 - c) wymiana wiedzy, wymiana dobrych praktyk na szczeblu politycznym oraz wzajemne uczenie się przez organizacje/instytucje prowadzące usługi w zakresie zatrudnienia młodzieży.

Przedmiotową część funduszu udostępnia się na rzecz realizacji projektów z udziałem państw będących beneficjentami oraz innych państw członkowskich UE, w których stopa bezrobocia młodzieży przekracza 25 % (Eurostat, rok odniesienia 2013) i obejmuje co najmniej dwa państwa, w tym co najmniej jedno państwo będące beneficjentem. Jako państwa partnerskie mogą uczestniczyć państwa EFTA.

3. 30 % środków funduszu udostępnia się na współpracę regionalną w obszarach priorytetowych wymienionych w art. 3, w szczególności w zakresie wymiany wiedzy, wymiany najlepszych praktyk na szczeblu politycznym oraz tworzenia instytucji.

Przedmiotową część funduszu udostępniona się na projekty z udziałem państw będących beneficjentami i sąsiadujących państw trzecich. W projektach muszą uczestniczyć co najmniej trzy państwa, w tym co najmniej dwa państwa będące beneficjentami. Jako państwa partnerskie mogą uczestniczyć państwa EFTA.

Artykuł 8

Państwa EFTA przeprowadzą do 2020 r. przegląd śródkresowy, mając na celu rozdysponowanie wszelkich dostępnych funduszy, które nie zostały wykorzystane, w ramach przydziałów przypadających na poszczególne państwa będące beneficjentami.

Artykuł 9

1. Wkład finansowy przewidziany w niniejszym protokole jest ściśle skoordynowany z wkładem dwustronnym Norwegii w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego.
2. W szczególności państwa EFTA zapewniają zasadniczo jednakowe procedury składania wniosków i warunki wdrażania dla obydwu mechanizmów finansowych, o których mowa w poprzednim ustępie.
3. W stosownych przypadkach uwzględnia się odpowiednio wszystkie istotne zmiany w polityce spójności realizowanej przez Unię Europejską.

Artykuł 10

Przy wdrażaniu Mechanizmu Finansowego EOG stosuje się następujące zasady:

1. Na wszystkich etapach wdrażania stosuje się najwyższy stopień przejrzystości, rozliczalności i gospodarności, a także zasady dobrych rządów, partnerstwa i zarządzania na wielu szczeblach, zrównoważonego rozwoju i promowania równości między mężczyznami a kobietami oraz niedyskryminacji.

Cele Mechanizmu Finansowego EOG realizuje się w ramach ścisłej współpracy między państwami będącymi beneficjentami a państwami EFTA.

2. a) państwa EFTA prowadzą globalny fundusz współpracy regionalnej, określony w art. 7 ust 1, są odpowiedzialne za jego wdrażanie, w tym zarządzanie i kontrolę;
- b) państwa EFTA prowadzą fundusz na rzecz społeczeństwa obywatelskiego, określony w art. 3 ust. 2b), są odpowiedzialne za jego wdrażanie, w tym zarządzanie i kontrolę, chyba że uzgodniono inaczej w protokole ustaleń, określonym w art. 10 ust. 3;

3. Państwa EFTA podpisują z każdym państwem będącym beneficjentem protokół ustaleń dotyczący odpowiednich przydziałów dla poszczególnych państw, z wyłączeniem funduszu, o którym mowa w ust. 2 lit. a), który określa wieloletnie ramy programowania oraz struktury zarządzania i kontroli.
 - a) Na podstawie protokołów ustaleń państwa będące beneficjentami składają wnioski w sprawie programów szczegółowych do państw EFTA, które oceniają i zatwierdzają wnioski, a następnie zawierają umowy na dotację z państwami będącymi beneficjentami w odniesieniu do każdego programu. Na wyraźny wniosek państwa EFTA lub danego państwa będącego beneficjentem Komisja Europejska dokonuje przeglądu wniosku dotyczącego programu szczegółowego przed jego przyjęciem, tak by zapewnić zgodność z polityką spójności Unii Europejskiej.
 - b) Za wdrażanie uzgodnionych programów odpowiadają państwa będące beneficjentami, które wprowadzają odpowiedni system zarządzania i kontroli w celu zapewnienia należytego wdrażania i zarządzania.
 - c) Państwa EFTA mogą przeprowadzać kontrole zgodnie ze swoimi wymogami wewnętrznymi. Państwa będące beneficjentami zapewniają w tym celu wszelką konieczną pomoc, informacje i dokumentację.
 - d) Państwa EFTA mogą zawiesić finansowanie i zażądać zwrotu środków w przypadku wystąpienia nieprawidłowości.
 - e) W stosownych przypadkach podczas przygotowywania, wdrażania, monitorowania i dokonywania oceny wkładu finansowego stosuje się zasadę partnerstwa, co umożliwia zapewnienie szerokiego uczestnictwa. Partnerzy mogą reprezentować między innymi poziom lokalny, regionalny i krajowy oraz sektor prywatny, społeczeństwo obywatelskie, a także partnerów społecznych w państwach będących beneficjentami i w państwach EFTA.
 - f) Każdy projekt objęty wieloletnimi ramami programowymi w państwach będących beneficjentami można wdrażać w formie współpracy na przykład pomiędzy podmiotami mającymi siedzibę w państwach będących beneficjentami i w państwach EFTA zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi zamówień publicznych.
4. Koszty zarządzania poniesione przez państwa EFTA pokrywa się z ogólnej kwoty, o której mowa w art. 2 ust. 1; są one określone w postanowieniach dotyczących wdrażania, o których mowa w ust. 5 niniejszego artykułu.
5. Państwa EFTA ustanawiają komitet ds. ogólnego zarządzania Mechanizmem Finansowym EOG. Dalsze postanowienia dotyczące wdrażania Mechanizmu Finansowego EOG zostaną wydane przez państwa EFTA po przeprowadzeniu konsultacji z państwami będącymi beneficjentami, w których uczestniczyć może Komisja Europejska. Państwa EFTA dołożą starań zmierzających do wydania tych postanowień przed podpisaniem protokołów ustaleń.
6. Państwa EFTA składają sprawozdania ze swojego wkładu w realizację celów Mechanizmu Finansowego EOG oraz, w stosownych przypadkach, jedenastu celów tematycznych europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych na lata 2014–2020 ⁽¹⁾.

Artykuł 11

Na koniec okresu określonego w art. 2 oraz nie naruszając praw i obowiązków wynikających z umowy, umawiające się strony dokonają – w świetle art. 115 umowy – przeglądu w celu oceny potrzeby przeciwdziałania różnicowaniu gospodarczemu i społecznemu w Europejskim Obszarze Gospodarczym.

⁽¹⁾ 1) Wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji; 2) zwiększanie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii informacyjnych i komunikacyjnych; 3) wzmacnianie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), sektora rolnictwa oraz sektora rybołówstwa i akwakultury; 4) wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach; 5) promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem; 6) zachowanie i ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami; 7) promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej; 8) promowanie trwałego zatrudnienia wysokiej jakości oraz mobilności pracowników; 9) promowanie włączenia społecznego oraz walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją; 10) inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie; 11) wzmacnianie zdolności instytucjonalnych instytucji publicznych i zainteresowanych stron oraz sprawności administracji publicznej.

ZAŁĄCZNIK DO PROTOKOŁU 38C

Innowacje, badania naukowe, edukacja i konkurencyjność

1. Rozwój przedsiębiorczości, innowacje i MŚP
2. Badania naukowe
3. Edukacja, stypendia, przygotowanie do zawodu, przedsiębiorczość młodzieży
4. Równowaga między życiem zawodowym a prywatnym

Włączenie społeczne, zatrudnienie młodzieży i ograniczanie ubóstwa

5. Europejskie wyzwania w zakresie zdrowia publicznego
6. Integracja i wzmocnienie pozycji Romów
7. Zagrożone dzieci i młodzież
8. Obecność młodzieży na rynku pracy
9. Rozwój lokalny i ograniczanie ubóstwa

Środowisko naturalne, energia, zmiany klimatu i gospodarka niskoemisyjna

10. Środowisko naturalne i ekosystemy
11. Energia odnawialna, efektywność energetyczna i bezpieczeństwo dostaw energii
12. Łagodzenie zmian klimatu i przystosowanie się do tych zmian

Kultura, społeczeństwo obywatelskie, dobre zarządzanie, podstawowe prawa i wolności

13. Przedsiębiorczość kulturalna, dziedzictwo kulturowe i współpraca kulturalna
14. Społeczeństwo obywatelskie
15. Dobre zarządzanie, rozliczalne instytucje, przejrzystość
16. Prawa człowieka – wdrażanie na szczeblu krajowym

Wymiar sprawiedliwości i sprawy wewnętrzne

17. Azyl i migracja
 18. Służby kuratorskie i areszt tymczasowy
 19. Międzynarodowa współpraca policyjna i zwalczanie przestępczości
 20. Skuteczność i efektywność systemu sądownictwa, umacnianie rządów prawa
 21. Przemoc domowa i przemoc ze względu na płeć
 22. Zapobieganie klęskom żywiołowym i gotowość na wypadek takich klęsk
-